

‘Mijn koeien moeten iedere kilo voer efficiënt benutten’

Een efficiënte omzetting van voer in melk is voor veehouder Pierre Litjens al jaren een speerpunt in de bedrijfsvoering. Sinds de introductie van de fokwaarde voerefficiëntie neemt hij dit kenmerk ook mee in de fokkerij. ‘De genetische verschillen tussen koeien zijn nog veel groter dan ik had verwacht’, verklaart hij.

‘De productie van een kilo meetmelk kost op ons bedrijf gemiddeld 21 cent aan voer. Als het ons lukt om 10 procent op de voerkosten te besparen zonder dat dit ten koste gaat van de melkproductie, dan levert dat veel geld op.’ Met deze eenvoudige rekensom schetst melkveehouder Pierre Litjens het economische belang van een efficiënte omzetting van voer in melk. Met zijn vrouw Angela en hun drie opgroeiende zonen runt hij samen met vier enthousiaste (parttime) medewerkers in het Gelderse Ewijk een bedrijf met 295 melkkoeien en 185 stuks jongvee op 115 hectare grond. De koeien tekenen voor een rollend jaargemiddelde van 10.261 kg melk met 4,42% vet en 3,78% eiwit. Een goede voerefficiëntie realiseren is voor Litjens een speerpunt in zijn bedrijfsvoering.

Voerkosten in tien jaar verdubbeld

Voordat Litjens fulltime veehouder werd, werkte hij als voeradviseur. ‘Daardoor was ik ook op ons eigen bedrijf al langer bewust bezig met de efficiëntie waarmee de veestapel voer benut voor de

Iedereen kan fokken op voerefficiëntie

Met de fokwaarde voerefficiëntie van CRV kan iedere veehouder fokken op de efficiëntie waarmee koeien voer omzetten in melk. De fokwaarde voerefficiëntie wordt uitgedrukt als een relatieve index met een gemiddelde van 100, waarbij een score boven de 100 staat voor efficiënter dan gemiddeld. Dochters van een stier met een fokwaarde van 104 produceren gemiddeld 2 procent meer melk uit een kilo droge stof voer dan dochters van een stier met een fokwaarde van 100. Als de dochters van een gemiddelde stier 10.000 kg meetmelk per lactatie produceren, geven de dochters van een stier met een fokwaarde van 104 gemiddeld 10.200 kg meetmelk. Bij een melkprijs van 50 cent is dat 100 euro extra melkgeld per lactatie bij dezelfde voerkosten.

Fokken op een veestapel die voer efficiënter omzet in melk gaat eenvoudig door de fokwaarde voerefficiëntie mee te nemen bij de stierkeuze. Daarnaast kan voerefficiëntie in het StierAdviesProgramma (SAP) worden meegenomen bij het maken van paringen. Ten slotte krijgen deelnemers aan Fokken op Maat via merkeronderzoek ook een betrouwbaar beeld van de genetische aanleg voor voerefficiëntie van hun eigen dieren.

productie van melk. In 2012 rekende ik al eens uit wat de kostprijs was van het ruwvoer in de kuil. Ik schrok van de uitkomst', herinnert hij zich. 'Inmiddels zijn we ruim tien jaar verder en zijn de kosten om voer te produceren of aan te kopen zo ongeveer verdubbeld. Bovendien is de intensiteit van ons bedrijf gestegen van 15.000 naar 25.000 kg melk per hectare. Daarmee is het nog belangrijker geworden dat mijn koeien iedere kilo voer efficiënt omzetten in melk', legt hij uit.

Verschillen groter dan verwacht

De veehouder ziet meerdere mogelijkheden om de voerefficiëntie op zijn bedrijf te verbeteren. Fokkerij is er daar een van. De veehouders van de testbedrijven waar CRV de voeropname van individuele koeien meet, zien grote verschillen tussen koeien. De minst presterende dieren maken van een kilogram voer 1,2 kg meetmelk, terwijl de best presterende koeien uit diezelfde kilogram voer wel 2 kg meetmelk maken. 'Dat er verschillen tussen koeien waren, had ik wel verwacht, maar dat die verschillen zo groot zijn, was voor mij wel een eye-opener', vertelt Litjens.

Ook ruwvoerbenuutting hoger

Een andere eyeopener was het inzicht dat koeien met een hoge voerefficiëntie zowel ruwvoer als krachtvoer efficiënt omzetten in melk. 'Dit betekent dus dat een hogere voerefficiëntie helpt om ruwvoer beter te benutten', concludeert hij. De laatste jaren legt Litjens in zijn fokdoel meer nadruk op

Stieren selecteren met een hoge fokwaarde voor voerefficiëntie werkt eenvoudig in de CRV-webshop. **Ga naar <https://shop.crv4all.be/nl> of <https://shop.crv4all.nl/nl>** en klik op 'Holstein zwartbont', 'Holstein roodbont' of 'Amerikaans aanbod'. Scroll in het linkermenu naar 'Voeg fokwaardefilter toe' en selecteer hier 'Voerefficiëntie'. Door het verslepen van het bolletje dat verschijnt, kunt u de gewenste ondergrens voor voerefficiëntie instellen. U ziet nu automatisch een selectie van de stieren die aan uw wensen voldoen.

productie. 'We gebruiken alleen nog maar stieren met minimaal +10% CRV Efficiëntie', vertelt hij. Omdat de fokwaarde voerefficiëntie een van de drie bouwstenen is voor dit kengetal, fokt de veehouder hiermee ook direct op koeien die voer efficiënter omzetten in melk.

Stijgende lijn in fokwaarden

Sinds hij merkeronderzoek laat uitvoeren, heeft Litjens zicht op de ontwikkeling van de genetische aanleg van zijn eigen dieren. 'We zien een mooi stijgende lijn in de fokwaarden voor efficiëntie', vertelt hij. 'Daar zijn we heel tevreden over.' 'We blijven in de bedrijfsvoering scherp op de voerefficiëntie', benadrukt de veehouder. 'Maar we nemen dit ook zeker mee in de fokkerij. Dat is de eenvoudigste manier om de voerefficiëntie van de veestapel verder te verbeteren.' |

Pierre Litjens:
'Fokken op voerefficiëntie is de eenvoudigste manier om de voerefficiëntie van de veestapel te verbeteren'